

Jaarverslag 2016 en jaarplan 2017 rekenkamer Haren

Inleiding

De rekenkamer Haren stelt jaarlijks een jaarverslag op, dit verslag bieden wij aan de gemeenteraad aan. Met dit jaarverslag leggen wij verantwoording af over wat wij in het afgelopen jaar gedaan hebben. Dit hoort bij transparantie in het openbaar bestuur waar we mede als rekenkamer een bijdrage aan willen leveren en draagt zo bij aan het democratisch functioneren van de gemeente. Dit is het vijfde verslag van de rekenkamer in dezesamenstelling.

Jaarverslag 2016

1. Missie, taken en doelstellingen

De rekenkamer wil bijdragen aan het verbeteren van het functioneren en de kwaliteit van het college, de gemeenteraad en of de gemeente door de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijke handelen te verhogen.

We zijn een instrument van de gemeenteraad. De primaire taak is de gemeenteraad door onderzoek te ondersteunen bij zijn controlerende en kaderstellende taak. Hiertoe voert de rekenkamer evaluatieonderzoek uit. In evaluatieonderzoek wordt de uitvoering van het beleid en beheer getoetst aan de doelstellingen van de gemeenteraad. Door rekenkameronderzoek kan de gemeenteraad naast de sturing op hoofdlijnen ook sturen op specifiekere gedeelten van het beleid. Desgewenst kan de rekenkamer, ter eigen bepaling, andere vormen van onderzoek uitvoeren.

2. Samenstelling

In de gemeente Haren is gekozen voor een volledig externe rekenkamerfunctie.

De samenstelling gedurende het jaar 2016 was als volgt:

De heer drs H.J.M. van Mossevelde, voorzitter, extern lid

De heer drs H.R. Kasternans, extern lid

Mevrouw G. Seinen, extern lid (m.i.v. 28 november 2016)

Mevrouw I. IJzerman, ambtelijk secretaris

In oktober eindigde de eerste zittingstermijn van de leden van de rekenkamer. De leden zijn per 28 november 2016 herbenoemd. Tegelijkertijd is er een derde lid benoemd op de vacature die per 1 januari 2016 was ontstaan na het vertrek van een van de leden.

3. Activiteiten

De activiteiten worden per onderwerp behandeld.

3.1. Vergaderingen

De commissie heeft in 2016 tien keer regulier vergaderd. Daarnaast heeft de commissie veelvuldig overleg met de griffier en ambtelijke organisatie gehad.

In 2016, tegen het einde van de zittingstermijn van de leden van de rekenkamer, heeft een evaluatie van het functioneren van de rekenkamer plaatsgevonden. Op 12 september 2016 is de evaluatie van de raadsfracties besproken met de fractievoorzitters.

3.2. Selectie van onderwerpen.

De rekenkamer heeft een onafhankelijke positie binnen de gemeente Haren. Dit betekent dat de rekenkamer zelf bepaalt welke onderwerpen worden onderzocht en hoe een onderzoek wordt ingericht. Iedereen binnen de gemeente Haren kan de rekenkamer verzoeken om een bepaald onderwerp te onderzoeken. Dit kunnen (leden van) de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders zijn, maar juist ook organisaties en burgers.

Alle inkomende verzoeken worden in de rekenkamer besproken en beoordeeld. Elke indiener wordt op de hoogte gebracht van de reactie op zijn/haar verzoek. Een eventuele afwijzing van een suggestie wordt altijd toegelicht. Hiervoor is een aantal selectiecriteria opgesteld.

3.3. De onderzoeken.

In ons protocol onderscheiden we verschillende soorten onderzoeken. Een groot deel van de onderzoeken voeren we zelf uit, niet alleen omdat wij de onderzoekskwaliteit in huis hebben, maar ook om goed kennis te ontwikkelen over de gemeente. De rekenkamer wil daarmee haar betrokkenheid en zichtbaarheid tonen en de onderzoekskosten laag houden. In 2016 is er veel aandacht en tijd besteed vanuit de politiek en het ambtelijk apparaat aan de toekomst van Haren: fuseren of zelfstandig blijven. Vanwege de prioriteitsstelling van dit thema door de gemeente bestond er wat minder ruimte voor de rekenkamer om een extra onderzoek uit te voeren.

3.3.1. Afgerond onderzoek

Burgerparticipatie

Het onderzoek burgerparticipatie is 12 september 2016 behandeld in de raad. Burgerparticipatie is een belangrijk onderdeel in de besluitvormingsprocessen binnen de gemeente Haren. In 2010 is een startnotitie burgerparticipatie opgesteld met als centrale vraag: "Op welke manier kan burgerparticipatie als instrument een bijdrage leveren aan de kwaliteit van het gemeentelijk beleid?" De afgelopen jaren is de startnotitie nooit verder uitgewerkt in een basisdocument. Dit wil niet zeggen dat de burgerparticipatie stil heeft gestaan. De afgelopen jaren heeft de gemeente Haren met verschillende vormen van burgerparticipatie gewerkt. Enkele besluitvormingsprocessen hebben daarbij veel aandacht getrokken. In eerder rekenkameronderzoek is hier al aandacht aan besteed (zoals besluitvorming bij grote projecten) of speelde het in de zijlijn van het eigenlijke onderzoek een belangrijke rol, zoals het vaststellen van de bestemmingsplannen DHE 5 en 6. Daarnaast heeft het raadplegend referendum over de (mogelijke) herindeling van de gemeente Haren veel stof doen opwaaien in de lokale samenleving. De gemeente heeft daarbij verschillende instrumenten min of meer ad hoc ingezet. Een samenhangend beleid, met daarbij een handvat welk instrument voor welk doel het beste ingezet kan worden, ontbreekt.

Doel van het onderzoek van de rekenkamer is om de stand van zaken te schetsen op het gebied van burgerparticipatie in de gemeente Haren. Hierbij worden ook burgerinitiatieven betrokken. De rekenkamer wil inzicht bieden in de lessen die te trekken zijn uit enkele besluitvormingsprocessen van de afgelopen jaren, waarbij burgerparticipatie een belangrijke rol heeft gespeeld of had kunnen spelen. Met dit onderzoek beoogt de rekenkamer de raad en het college een nieuwe basis te bieden om burgerparticipatie verder vorm te geven.

3.3.2. Afgeronde rekenkamerbrief

Rekenkamerbrief Sociaal domein

De rekenkamerbrief Sociaal Domein is op 12 april 2016 behandeld in de raad.

3.3.3. Notitie rekenkamer

Reflectie rekenkamer op uitgevoerde onderzoeken 2010 – 2016

In het licht van de evaluatie van het functioneren van de rekenkamer in de afgelopen zittingsperiode heeft de rekenkamer teruggekeken op de uitkomsten van haar onderzoeken. Vanaf de benoeming van de rekenkamer Haren in september 2010 heeft de rekenkamer zes onderzoeken en één quick scan uitgevoerd. Daarnaast heeft de rekenkamer vijf raadsbrieven opgesteld. In deze notitie heeft de rekenkamer met name de aandacht willen vestigen op die onderwerpen die vaker als verbeterpunt in de onderzoeken naar voren zijn gekomen.

3.3.4. Lopend onderzoek

Op 9 januari 2017 vindt een gesprek met de raadsfracties plaats; de fracties is verzocht om onderwerpen voor nieuw te starten onderzoeken aan te dragen.

3.3.5. Lopende rekenkamerbrief

De voorbereiding van twee rekenkamerbrieven, te weten "Integriteit" en "Privacy in het Sociaal Domein" is in gang gezet.

3.4. Overige activiteiten.

Leden van de commissie hebben diverse bijeenkomsten van de NVRR Kring Noord bijgewoond. Ook is de algemene ledenvergadering van de NVRR bezocht.

4. Financiële verantwoording 2016

De rekenkamer had in 2016 een budget van € 25.190 tot haar beschikking, hiervan is € 17.687 aangewend.

5. Samenwerking met raad, college en organisatie in 2015

De gemeenteraad heeft op een positieve manier samengewerkt met de commissie.

Dank aan de gemeentelijke medewerkers voor het aanleveren van voor de onderzoeken benodigde informatie en aan het bestuur voor de coöperatieve samenwerking.

6. Jaarplan 2017

In ons protocol onderscheiden we verschillende soorten onderzoeken. Nadrukkelijk hebben we ook aangegeven zelf onderzoek te willen uitvoeren. De volgende onderzoeken (resultierend in een rekenkamerbrief dan wel een uitgebreider onderzoeksrapport) staan op het programma in 2017:

Onderzoek	Start	Gereed
1. Integriteit	januari 2017	week 10, 2017
2. Privacy in het Sociaal Domein	januari 2017	week 13, 2017
3. Sport (onder meer verdeling financiële middelen)	maart 2017	sept 2017
4. Kwaliteit raadsvoorstellen	najaar 2017	dec 2017
5. Parkeren: inzicht in kosten en opbrengsten		
6. Sociaal Domein: nog te bepalen deelgebied		

Behandeling in de raad vindt in de regel drie maanden na afronding van het onderzoek plaats.